

Posudek vedoucího bakalářské práce
studentky Anny Šmrhové

Římské dědické právo

Studentka se ve své bakalářské práci věnuje vývoji římského dědického práva a jeho srovnání s českým platným dědickým právem. Nejprve je stručně pojednáno o významu a vývoji římského práva a je zdůrazněn jeho význam a vliv na právní systémy moderních států. Práce pokračuje vysvětlením některých základních pojmů, důležitých pro římskoprávní systém dědění – *familia*, *cognatio*, *agnatio*, *adfinitas*, delační důvody. Dále jsou popsány způsoby dědické posloupnosti, jednotlivé dědické třídy v římském právu, právní postavení dědiců, ležící pozůstalost, testament ve svých různých podobách, formy a důsledky přijetí dědictví. V této části práce, zahrnující kapitoly první až šestou, je ve stručnosti popsána podoba římského práva dědického.

Nakolik se týká agnátského a kognátského příbuzenství, v práci chybí jasné vyjádření, které by vystihovalo základní rozdíl mezi těmito dvěma typy příbuzenství. Počítání stupně příbuzenství mělo význam především u agnátského příbuzenství, a nikoli u příbuzenství kognátského, jak se uvádí v práci (str. 14), nesprávné je rovněž tvrzení, že agnátští příbuzní po sobě nedědí (tamtéž). Je sice pravda, že jedním ze způsobů vzniku agnace je adopce (tamtéž), bylo ale vhodné uvést především nejběžnější způsob vzniku agnátského příbuzenství, totiž narození potomka z řádného manželství. Ohledně vztahu mezi agnátským a kognátským příbuzenstvím nejsou buď studentce rozdíly zcela jasné, nebo se v této věci ve své práci pouze nepřesně vyjádřila. Proto tato otázka bude jedním z témat, která bude třeba ústně prodiskutovat při obhajobě práce.

Sedmá a osmá kapitola práce je věnována aktuálně platnému dědickému právu dle stávající české legislativy. Je zde stručně pojednáno o jednotlivých typech závěti, o možnostech zrušení závěti, o vydědění, o jednotlivých třídách dědiců a o dalších náležitostech dědického práva, přičemž u některých těchto témat je na závěr připojeno srovnání s obdobnými předpisy římského práva – např. nakolik se týká nepominutelného dědice, dědických tříd, zřeknutí se dědického práva a odmítnutí dědictví. Toto srovnání mezi římským a českým dědickým právem mohlo být sice mnohem podrobnější, ale rozsah bakalářské práce by tím byl bezpochyby překročen.

Nakolik se týká kompozice práce, podle obsahu je prvních sedm kapitol věnováno římskému právu a osmá kapitola aktuálně platnému dědickému právu. Ve skutečnosti ale v jednotlivých částech osmé kapitoly je také přímo srovnávána platná česká legislativa s římským právem, což bylo vhodné uvést i v nadpisu kapitoly.

V závěru je stručně shrnut obsah práce. Studentka zde vyjadřuje fascinaci římským právem, ze kterého je možno nalézt mnohé i v platném právu, což je samozřejmě pravda, nicméně v samotné práci mohl být tento aspekt rozveden ještě mnohem podrobněji.

V práci je podle kontroly plagiátorství kvalifikačních prací sice vysoká míra podobnosti, nicméně je to zapříčiněno citací zdrojů, uváděných v poznámkách, a limitovaným počtem pramenů. Vzhledem k tomu, že studentka v průběhu práce často konzultovala s vedoucím práce a pracovala dle jeho

pokynů, je si níže podepsaný vedoucí práce jistý tím, že studentka pracovala samostatně a že čestné prohlášení, uvedené na začátku práce, odpovídá skutečnosti. Práce může být proto připuštěna k obhajobě.

V Plzni dne 8. ledna 2023

doc. JUDr. Miroslav Černý, Ph.D., JU.D.